

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez po-
czty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie
drukami garmoni, 7 cen-
tów od wiersza — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 22. lutego.

Jen. kor. z 20. b. m. pisze: Wobec pogłoske, jakie obiegają w dziennikach publicznych o pomnożeniu i posuwaniu się wojsk rosyjskich ku granicy austriackiej, możemy oznajmić dziś na podstawie wiarogodnych wiadomości, że nie tylko nie zostały pomnożone korpusy rosyjskie, które stały dotąd w pobliżu granicy austriackiej, lecz że przeciwnie nastąpiło zmniejszenie ich i usunięcie w głąb kraju.

W sprawie *szlezwicko-holsztyńskiej* jest *depesza austriacka* z 7. lutego ciągle jeszcze przedmiotem żwawych rozpraw. Jak donoszą gazecie kolońskiej, miała Austria szczególnie żądać od Prus, ażeby z taką samą wstrzeźliwością jak ona szanowały oddzielone teraz granice administracji i nieusiłowały wdzierać się w zakres działalności namiestnika Gablenza. Czy sposób terazniejszej administracji Holsztynu odpowiada życzeniom i zamiarom Prus, nie może to dzisiaj wpływać na postępowanie Austrii, nie ma ona teraz żadnego powodu do agitowania w interesie Prus, ani też obowiązku do przytłumienia każdej agitacji wymierzonej przeciw planom Prus. Do takiego współdziałania potrzebnem jest poprzednie porozumienie się co do kwestyi prawno-politycznej i stanowczego losu Księstw. Jak tylko nastąpi takie porozumienie, mogą Prusy być pewne, że Austria nie będzie wahać się ani chwili z wykonaniem umowy, lecz przeprowadzi ją natychmiast wbrew wszelkim zabiegom augustenburgskim i innym. Ale nim chwila ta nadejdzie, trzyma się Austria ściśle postanowień traktatu wiedeńskiego i konwencji gasteinskiej. Jedyne słuszne żądaniem Prus, które daje się wyprowadzić z tej konwencji, żeby Austria jednostronnie postanowieniem nie rozstrzygała stanowczo losy Księstw bez przyzwolenia Prus, a gabinet austriacki może zapewnić rząd pruski, że w Holsztynie nie stanie się nic takiego, co by mogło uprzedzać rozwiązanie kwestyi prawno-politycznej za wspólnem porozumieniem. Tym sposobem czyni Austria zadość swoim obowiązkom wypływającym z traktatów.

W *francuzkiem ciele prawodawczem* odczytany został adres 19. b. m. Projekt adresu pochwała myśl pokoju i powiada co do Rzymu: „Konwencja wrześniowa, wykonana lojalnie, stanie się nową gwarancją świeckiej władzy monarchicznej Papieża, której utrzymanie jest niezbędnie potrzebnem do niezawisłego wykonywania duchownej władzy Papieża. Co do Meksyku wyraża adres zadowolenie swoje z tego, iż wyprawa zbliża się ku końcowi. Ta ekspedycja dowodzi nanowu bezinteresowność Francyi. „Lud amerykański, który zna oddawna lojalność naszej polityki, nie może się zrażać obecnością wojsk naszych w Meksyku. Podsuwać ich odwołaniu inne pobudki, nie nasze własne, znaczyłoby naruszać nasze prawa i nasz honor. Te zostają pod Twoją opieką, Najjaś. Panie, a ciało prawodawcze wie, że Wasza Ces. Mość będzie czuwać nad niemi z troskliwością godną Francyi i Twojego imienia.“ Sprawy wewnętrzne są przedstawione tak jak w mowie tronowej.

W *angielskiej izbie wyższej* przeszedł na dniu 19. b. m. wszystkie stadya obrad bil, który upowaznia rząd do *zajęcia wszystkich linii telegraficznych w Irlandyi*.

Szwajcarskie zgromadzenie federacyjne zostało otwarte w Bernie dnia 19. b. m. Prezydent rady nar. Planta wyprowadza z odrzucenia rewizyi konstytucyi naukę, że z samych zewnętrznych pobudek i względów przyzwoitości nie powinno się nigdy wstrząsać najwyższych i najszanowniejszych ustaw kraju. Skuteczne zmiany konstytucyjnych podstaw państwa mogą wypływać tylko z wewnętrznej potrzeby i z przekonania ludu. Nie upatruje on żadnego niebezpieczeństwa z agitacji wyborczej, w szukaniu środków zaradczych przeciw uchylbom prawodawstwa, i ufa zdrowemu uczuciu obywatelskiemu ludu szwajcarskiego, że znajdzie on właściwą drogę i stosowną porę.

Donosiliśmy już dawniej, że Cesarz meksykański Maksymilian przyjmował deputację kondolencyjną z powodu śmierci Króla Leopolda. W odpowiedzi na przemowę deputacji rzekł Cesarz Maksymilian między innemi: „Król Leopold przyjmując tron, który mu lud ofiarował musiał także tworzyć naród i rząd. Będziemy się starali korzystać z jego wielkiego przykładu. Rany zadane przez pięćdziesięcioletnią wojnę domową nie dadzą uleczyć się w jednym dniu, ale silny wiara, dążę do mego celu z niezmordowaną gorliwością. Moje siły może zawiodą, ale moje chęci nigdy. Nie jest moim celem zmieniać demokratyczne zwyczaje narodu, jestem bowiem przekonany, że podnoszą ducha obywateli dając im przeświadczenie o własnej godności i wartości. Uszanowałem wolność prasy, ponieważ nie przekroczyła swoich granic, i wydałem odnośną ustawę. Opierając się na moim sumieniu i czystości moich zamiarów, spokojnie poglądam w przyszłość. Meksyk złożył swój honor w moje ręce i wie, że jego honor jest bezpieczny.“ Mowa ta jest nowym

dowodem z jaką energią, z jaką świętą gorliwością, Cesarz Maksymilian pełni swoje zadanie, którego rozwiązanie wziął na siebie dobrowolnie, wsparty życzeniem narodu. Miejmy nadzieję, że wytrwałość Cesarza uwieńczy najpiękniejszy skutek.

III.

Lwów, 21. lutego. Skreśliwszy w poprzednich dwóch artykułach wstępnych cele banku hipotecznego miejskiego, jak najwyższą koncesyą wskazane zostały, oceniwszy wpływy jakie czynności banku wywierać mogą na rozwój pomyślności krajowej, pozostaje nam jeszcze dotknąć środków jakich bank używać, kapitału jakim operować będzie. Kapitał ten składać się ma pierwsiastkowo z trzech milionów złotych austriackich w 15.000 akcyach po 200 zł., później zaś za uchwałą ogólnego zgromadzenia akcyonaryuszów do 10 milionów podniesiony być może. W każdym zaś razie, nawet bez tego powiększenia, bank hipoteczny miejski dysponować będzie znacznymi bardzo pieniężnymi siłami. Bo najprzód wystawiać będzie i puszczać w obieg listy zastawne aż do wysokości wierzytelności swych hipotecznych, tak iż cały kapitał hipotecznie lokowany zmobilizować może, a następnie przyjmować będzie na procent wszelkie sumy jakie w nim złożone zostaną, bądź za asygnacjami kasowymi, bądź na rachunek bieżący. Przypuścić zaś można, iż znaczne sumy jakie dotąd składane bywały w filiach zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu i banku anglo-austriackiego, zwrócą się do banku hipotecznego miejskiego, jako do instytucji krajowej, wszelką rekojmie bezpieczeństwa i pewności posiadającej. Sumy zaś te dochodzą częstokroć do nader znacznej wysokości i stanowią po większej części kapitał, jakim filie zakładów wiedeńskich na placu tutejszym obracają.

Bank hipoteczny miejski aktem najwyższej koncesyi przyznane sobie ma wszystkie przywileje i ułatwienia, jakie przysługują zakładom finansowo-kredytowym w monarchii austriackiej na mocy prawa z dnia 10. lipca 1865 r. i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. października 1864 r., tudzież najwyższego postanowienia z dnia 9. stycznia b. r. Spodziewać się zaś można, iż przy rozsądnym i oględnym kierunku, na jakim mu zapewne zbywać nie będzie, akcyonaryuszom swoim należyte dywidendy przyniesie. Publiczne zakłady kredytowe przez znaczne kapitały jakimi dysponować mogą, tudzież w skutek przywilejów jakich używają, tak wielkie mają nad prywatnymi bankami korzyści, iż pomimo tego że pośrednicząc w kredycie, kredytu tego stronom interesowanym po lżejszych warunkach użyczają, jednak z ostatecznego rezultatu swych operacji znaczne zyski odnoszą. Doświadczenie też pokazuje, iż przy nadzwyczaj niskim obecnie kursie wszystkich papierów publicznych, akcje zakładów finansowo-kredytowych stoją zwykle powyżej nominalnej wartości na wszystkich prawie giełdach europejskich. Mówimy to o zakładach prawdziwie kredytowych, to jest o takich co działanie swoje do samych operacji kredytowych ograniczają, unikając wszelkich przedsięwzięć, które wprowadzicie znaczniejsze zyski rokować, ale też i na straty narażać mogą. Zdaniem naszym każda spółka akcyjna operacje swe skierować powinna do pewnego stale oznaczonego i z góry określonego przedmiotu; wszelkie przedsięwzięcia osobistej inicjatywy, spiesnej decyzji a częstokroć nawet i tajemnicy wymagające, z większą daleko korzyścią prowadzone być mogą przez osoby prywatne, na własny rachunek działające, niż przez osobę moralną, jaką jest każda spółka akcyjna, której działanie publicznej kontroli zawsze ulegać musi.

Bank hipoteczny miejski będzie owym zakładem czysto kredytowym, li tylko operacje kredytowe na celu mającym, dlatego przypuścić można, iż kurs akcji jego nie będzie ulegał takim fluktuacjom jak akcje wiedeńskiego zakładu dla handlu i przemysłu, który przy operacjach kredytowych zajmuje się zarazem wszelkimi czynnościami kupieckimi i bankierskimi. Można mieć nadzieję że akcje banku naszego pójdą w ślad akcji Towarzystwa eskontowego niższo-austriackiego, które dziś jeszcze stoją 16% wyżej pari, bo towarzystwo to przestaje na samych operacjach czysto kredytowych. Kapitał lokowany w akcyach banku hipotecznego miejskiego, mieć może takie same bezpieczeństwo jak gdyby był lokowany w listach zastawnych lub innych papierach publicznych, podobną rekojmie bezpieczeństwa posiadających.

Nieznane nam są jeszcze bliższe szczegóły statutu, odnoszące się do ustanowienia zarządu nowego zakładu i kontroli jego działania. Jeżeli, jak spodziewać się można, założyciele banku hipotecznego miejskiego rozbiorą między siebie $\frac{1}{3}$, a chociażby nawet tylko $\frac{1}{4}$ część akcji pierwsiastkowo emitować się mających, w takim razie mogliby mieć prawo zastrzedz dla siebie wpływ osobisty i stanowczy na skład dyrekcji i kontroli, jak ci, co w powodzeniu zakładu z znaczniejszymi sumami są interesowani.

W każdym razie mamy nadzieję, że wkrótce pojawi się projekt i wezwanie do subskrybowania na akcye. Można zaś przypuścić, że publiczność odpowie na wezwanie licznem subskrybowaniem akcji, tak żeby kapitał pierwsiastkowy wkrótce pokryty został i Towarzystwo ukonstytuować się mogło. Słyszymy że subskrypcje na papiernię Czerlańską idą bardzo żwawo, z czego cieszyć się tylko można najprzód dlatego, że papiernia Czerlańska wszelkie posiada warunki najświetniejszego powodzenia, a następnie dlatego, że w pomyślnym postępie subskrypcji na Czerlany widzieć można dowód, że w kraju naszym znajdują się jeszcze kapitały do zakładów, które się na racjonalnych podstawach opierają. A do rzędu takich zakładów bank hipoteczny miejski śmiało policzyć możemy.

Monarchia Austriacka.

Uwiedomienie.

Lwów, 19. lutego. Chrzęścianin z okolicy Bukaczowiec nadał do komisji centralnej 10 zł. w. a., zaś Wy. Jarosz, naczelnik miejskiej Izby obrachunkowej, w imieniu urzędników tejże Izby Magistratu Lwowskiego, przesłał na ręce Jego Excelencyi Agnora hr. Gołuchowskiego składkę w kwocie 52 zł. 50 c. w. a. na głód dotkniętych mieszkańców obwodu Kołomyjskiego, wyrażając życzenie, „aby przykładał ten na innych rodaków wpłynął, i znie-„wolił wszystkich do podania innej ręki tym braciom jednego „plemienia, których Opatrzność nawiedzić za dobre uznała.“

Centralna komisja zapomogi czuje się obowiązana podać to do publicznej wiadomości i tym sposobem oddać hołd uznania szlachetnym dawcom.

Z centralnej komisji.

Wiedeń, 20. lutego. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Jego Ces. Mość Arcyksiążę Ludwik Wiktor odjechał wczoraj o godz. 10. przedpołudniem do Salzburga.

Jego Cesarz. Mość Arcyksiążę Karol Ludwik udzielał wczoraj audyencye od godz. 10. do wpół do 11. przedpołudniem około 30 osobom. W południe Jego Cesarz. Mość odbierał relacje pp. ministrów.

Jego Exc. minister węgierski hr. Maurycy Esterhazy przybył tu z Pesztu w sobotę wieczorem. Nazajutrz miał konferencyę z p. ministrem stanu hr. Belcredi, i po południu odjechał do Pesztu pociągami. Wczoraj w południe odbyła się rada ministeryalna pod prezydencją p. ministra stanu z udziałem wszystkich pp. ministrów i kanclerzy nadwornych.

U Jego Exc. p. ministra spraw zewnętrznych hr. Mensdorffa była przedwczoraj recepcja na której było obecnych około 200 osób.

Ministerjum handlu rozporządziło, aby dla kontroli wszystkie listy rekomendowane były od 1. marca numerowane i przechodziły przez ręce dwóch urzędników. Numery listów będą także wypisane na recepcie.

Ministerstwo stanu dozwoliło w porozumieniu z innemi ministerstwami powszechnemu austr. stowarzyszeniu aptekarzy założyć powszechny austr. instytut pensji dla aptekarzy.

Wiener Abendpost zamieściła artykuł następujący:

„Pilnie rozważając rozprawy nad adresem w sejmie węgierskim, przyznać trzeba, iż rozprawy te są właściwie indywidualne, to jest, że znaczenie ich zawisło od znaczenia każdego mowcy z osobna. Mowy wygłaszane nie są właściwie programami pewnych stronnictw, na przeciwko siebie stojących, programami, które mowcy w wewnętrznym ze sobą związku popierają, ale są raczej wyrazem indywidualnego zapatrywania się mowcy na cały stan rzeczy, bez względu na to co poprzednio powiedziano było, polemika bowiem rzadko kiedy się odezwie. Dowodem tego jest już ta okoliczność, że jeszcze przeszło 60 mowców w rozprawach nad adresem mówić mają. Izba robi przegląd sił swych intelektualnych, ciekawa jest, jakie stanowisko zajmie ta lub owa znakomitość parlamentarna. Lecz okoliczność ta bardzo jest ważna ze względu na ogólny sąd o rozprawach. Właśnie dla tego, że każdy z osobna dąży do najotwartszego i ile być może najkonsekwentniejszego wykładu zasad swoich, przeciwnieństwa jaśniej występująć muszą, obecne ustępy muszą być jaskrawsze, niżby być mogło w rozprawach mających przed sobą pewny i oznaczony przedmiot do traktowania. Najdalej poszła w tym kierunku lewica, jak to z natury rzeczy wypada. Nie razi to wcale, że ludzie co stali dotąd na stanowisku zupełnej negocjacji, konsekwentnie postępując z stanowiska tego zejść nie chcą, chociaż stanowiska tego wcale nawet nie zaznaczyli. Byłoby zapewne do życzenia żeby inaczej się działo, lecz w tem nie masz nic dziwnego. Nie ujmując znaczenia rozprawom, musimy wszelako, iż po doręczeniu adresu i po pojawieniu się reskryptu królewskiego, sytuacja pod względem politycznym ważniejsza się stanie. Dziś idzie o zasady oderwane, później dopiero wystąpią prawdziwe dążenia polityczne i właściwe ugrupowanie stronnictw.“

„Podobną cechę mieć będą rozprawy i w izbie wyższej. *Hirnök* podaje wiadomość, że pierwszy projekt do adresu znajduje się już w rękach członków wydziału adresowego.“

Czynności sejmów krajowych.

Na posiedzeniu sejmku *niższo-austriackiego* z 19. b. m. odczytano pismo kardynała *Rauschera* z oznajmieniem, że we środe odbędzie się z powodu zamknięcia sesji sejmowej uroczyste nabożeństwo. Potem załatwiono wniosek rządowy względem regulaminu budownictwa i kilka spraw lokalnych. Wieczorem tego sa-

meo dnia miała izba drugie, lecz tajne posiedzenie dla załatwienia kilku spraw osobistych.

W węgierskiej izbie deputowanych zabierali głos 19. b. m. następujący mowcy: *Hrabia Szczepan Keglevich*, który przedstawił, że naród przy pojednaniu nie poniesie żadnych ofiar; *Koloman Tisza*, który po największej części zapuszczał się w polemikę; *Urményi*, który utrzymywał, że formalne uznanie ustaw z r. 1848 czyni zadość nieustanności prawa. Po nim mówił *Karol Szass*, który polemizował z *Belą Szechenyim*, poczem tenże zabierał głos ku osobistej obronie. *Alojzy Wlad* przemawiał za federalizmem i radził podzielić monarchję na trzy główne grupy; *Do-brzański* oświadczył się przeciw zasadzie rządu parlamentarnego a za systemem municypalnym, i żądał, ażeby w projekcie zamiast „naród węgierski“ położono „kraj“ albo „ludy kraju.“ W końcu mówili jeszcze *Detrich*, *Mocsary* i *Kadlik*.

Po południu miała posiedzenie izba magnatów, na którym odczytany został projekt adresu śród aklamacji izby. Projekt ten wita mowę od tronu jako świetny dowód dążących do uszczęśliwienia kraju zamiarów Monarszych, i dziękuje za to, że Cesarz ku ożywieniu zaufania uczynił pierwszy krok osobistym przybyciem do Węgier. Uczucia wdzięczności znajdują nową podporę w przekonaniu, że przyjęcie sankcji pragmatycznej jako punktu wyjścia i legalnej podstawy doprowadzi do ożywienia prawnych stosunków we wszystkich sferach życia publicznego. Oprócz podziękowania za uznanie całości terytoryjalnej wyraża adres nadzieję, że Jego Mość Cesarz przywiedzie do skutku także reprezentację niepowołanych jeszcze części kraju na tym sejmie. Do podziękowania za powołanie Kroatyi i Siedmiogrodu dołączone jest przyrzeczenie zaspokajających komplanacji. Uchwały Kroatyi z r. 1861 będą rozważane w duchu pojednawczej słuszności. Nad pominięciem Dalmacji ubolewa adres. Co do spraw spólnych spodziewa się izba magnatów, że zachodzące trudności mogą być tem pewniej pokonane, gdyż z jednej strony uznaje ona, iż łączność krajów i prowincyi Jego Mości Cesarza i ich postawa jako potężnego państwa nie jest igraszką przypadku, lecz nagłą potrzebą pojedynczych części, powinowactwa wzajemnych interesów, jako też spokojnego utrzymania i zbawionego rozwoju stosunków europejskich; z drugiej zaś strony żywi izba magnatów nadzieję, że także inne ludy i prowincye monarchyi uznają w prawnym zaspokojeniu Węgier skuteczną podporę własnej politycznej egzystencji i wolności konstytucyjnej. Izba magnatów pragnie gorąco, ażeby państwo Jego Mości Cesarza w duchu sankcji pragmatycznej zostało zachowane i wzmożone, ażeby potęga jego utrzymała się i wzrosła, i ażeby konstytucyjna organizacja innych krajów i prowincyi ustaliła się i rozwinęła. Adres wyraża gotowość do rozwiązania spólnych stosunków i wypływających z tychże spraw spólnych, a oraz do przedłożenia w swoim czasie wraz z izbą deputowanych takich wniosków, które warując samodzielność Węgier odpowiadałyby żywotnym warunkom monarchyi. Po odrzuceniu dyplomu październikowego i patentu z lutego następuje podziękowanie za formalne uznanie ustaw z r. 1848, które jednak niemoże być oddzielone od faktycznego ich wykonania. Izba magnatów oświadcza, że jest gotowa w granicach legalnego stanowiska swego brać udział w rewizyi, raz dlatego, by udowodnić ich nieszkodliwość, a powtórę by przystąpić do potrzebnych modyfikacji. Dalej następuje prośba o spieszne przywrócenie odpowiedzialnego ministerstwa, któreby przywróciło municypia, a w końcu o amnestyę jako poprzedniczkę upragnionej gorąco koronacji.

W sejmie *kroackim* toczyła się 19. b. m. dalsza debata nad ordynacją wyborczą dla sejmu. Uchwalono nie przyznać głosu osobistego kapitułom katedralnym i nadzupanom.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 18. lutego. (*Zniesienie zarządu wojenno-policyjnego.*) *Dziennik Warsz.* podaje następujące rozporządzenie: Namiestnik Królestwa.

Zważywszy, że zarząd wojenno policyjny ustanowiony w Królestwie Polskiem postanowieniem z dnia 15. (27.) grudnia 1863 r., jako środek nadzwyczajny, spełnił obecnie wskazane mu temże postanowieniem główne zadanie: zniweczenia zawiązanej organizacji buntowniczej i przywrócenia porządku prawnego i bezpieczeństwa publicznego;

że skutkiem tego przedstawia się obecnie możność przystąpienia, stosownie do art. 17. wyżej powołanego postanowienia, do zwinienia zarządu wojenno-policyjnego;

że takowe zwinienie powinno następować z zachowaniem właściwego stopniowania; — i

że jednocześnie z oddaniem poruczonych dotąd władzom wojenno-policyjnym czynności administracyjnych pod ster władzy cywilnej, tej ostatniej dostarczyć należy potrzebne środki do należytego prowadzenia tychże czynności, do czasu ogólnej reorganizacji władz gubernialnych i powiatowych w Królestwie;

z najwyższego Jego cesarskiej Mości zezwolenia, postanowiłem i stanowię:

Artykuł 1. Przedmioty administracji cywilnej, poruczone czasowo zarządowi generał-policmajstra w Królestwie, powracają pod władzę komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych według następujących prawideł.

Art. 2. Na pierwszy raz przechodzi bezzwłocznie do komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych zawiadywanie policyjną

administracyjną, skoncentrowane obecnie w drugim departamencie zarządu generał-policmajstra. Od tego wyłączają się pozostać mające do dalszego rozporządzenia, w zawiadywaniu generał-policmajstra, czynności dotyczące: a) Wydziału paszportowego, b) dozwoleń wywozu z Warszawy artykułów wojskowych, c) pozwoleń dla mieszkanców Królestwa na posiadanie broni i prochu, i d) ulaskawianych wychodźców i zestanych, ich osiedlenia i wyznaczenia im wsparcia.

Art. 3. Podobnie przywróconemi być mają komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, z kancelaryi i innych części zarządu generał-policmajstra te wszystkie czynności, odnoszące się do urzędzenia i zarządu gmin, które dotąd zostawały w zawiadywaniu tegoż zarządu.

Art. 4. Na zasadzie artykułu 2. do komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych przechodzi w całym swoim składzie drugi departament zarządu generał-policmajstra (z wyłączeniem wydziału paszportowego), a to wraz z wszelkimi funduszami wyznaczonemi na utrzymanie przenoszających się części i z prowadzonymi w nim czynnościami, z zachowaniem tylko wyjątków wyżej wyrażonych.

Art. 5. Dyrektor główny spraw wewnętrznych i duchownych, po wzajemnem porozumieniu się z generał-policmajstrem, przedstawi namiestnikowi wnioski swoje względem spiesznego przeniesienia pod zawiadywanie komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych czynności, dotyczących paszportów wewnątrz kraju udzielanych i wszelkich interesów odnoszących się do administracji ogólnej. Do czasu dalszego, względem tego rozporządzenia, paszporta wewnętrznego wydawane będą na dotychczasowych zasadach przez naczelników wojennych, powiatowych i przez gubernatorów.

Art. 6. Komisja rządowa spraw wewnętrznych i duchownych przedstawi do decyzji namiestnika wnioski swoje, względem ostatecznego wcielenia biur przechodzących obecnie do jej składu. Do czasu ostatecznego uorganizowania tejże komisji, poruczonem zostaje jej dyrektorowi głównemu, w celu odpowiedniejszego rozkładu prac, zaprowadzić niezbędne zmniejszenia i zmiany w teraźniejszym etacie, za potwierdzeniem namiestnika, bez przekroczenia jednakże ogólnej etatowej sumy.

Art. 7. Generał-policmajster zachowuje do dalszego rozporządzenia nadane mu obecnie prawa, generał-policmajster przedstawi namiestnikowi wnioski względem stopniowego zmniejszenia dotychczasowych wydatków na jego zarząd, z powodu przeniesienia do komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych części czynności tego zarządu.

Art. 8. Istniejące obecnie główne wojenne oddziały: Warszawski, Kaliski, Radomski, Lubelski, Augustowski i Płocki, znoszą się, a wszystkie ich czynności oddane być mają bezzwłocznie cywilnym i czasowym gubernatorom, stosownie do przedmiotu. Władze wojenno-policyjne w powiatach pozostawiają się czasowo bez zmiany, lecz naczelnicy wojenni, powiatowi i częstkowi przechodzą pod zwierzchnictwo gubernatorów w czym do nich należy.

Art. 9. Rozporządzenia dyrektora głównego komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, oraz generał-policmajstra, komunikowane będą naczelnikom wojennym powiatowym przez pośrednictwo gubernatorów cywilnych i czasowych, z wyłączeniem jedynie przypadków niecierpiących zwłoki, w których rozporządzenia będą mogły być bezpośrednio przesyłane naczelnikom powiatowym, z jednoczesnem wszakże zawiadomieniem o takowych i gubernatorów.

Tak dyrektor główny, jako też generał-policmajster wydawać będą rozporządzenia swoje do gubernatorów, jedynie w przedmiotach należących do ich atrybucji, wszystkie zaś inne odstępować będą do kogo z przedmiotu należy.

Art. 10. W przypadkach jawnego i otwartego oporu, tak w ogólności przeciwko rozporządzeniom rządu, jako też w szczególności przeciwko decyzjom komisji i komisarzy do spraw włóściańskich, przedsiębranie wszelkich koniecznych w tej mierze środków, jako też prowadzenie korespondencji należec będzie do atrybucji generał-policmajstra.

Art. 11. Naczelnicy wojenni tak powiatowi jako i częstkowi będą mianowani i uwalniani przez namiestnika na wspólne przedstawienie dyrektora głównego komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, oraz generał-policmajstra.

Tak korespondencya uprzednia w tym względzie, jak również wykonanie decyzji, należec będzie na dotychczasowych zasadach do generał-policmajstra.

Art. 12. Do załatwienia na miejscu czynności teraźniejszego zarządu wojenno-policyjnego ustanawiają się gubernatorowie czasowi: Kaliski, Kielecki i Siedlecki. Zakres ich atrybucji rozciągac się będzie na kilka powiatów, które oznaczy oddzielne postanowienie namiestnika, na wspólne przedstawienie dyrektora głównego spraw wewnętrznych i duchownych, oraz generał-policmajstra. Pod władzą gubernatorów czasowych zostawać będą w poruczonych im obiegach, naczelnicy wojenni, powiatowi i częstkowi, tudzież pod względem czynności policyjnych, wszystkie urzędy władz cywilnych i powiatowych.

Art. 13. Gubernatorowie cywilni: warszawski, radomski i lubelski, sprawując nadal ogólny zarząd poruczonych im gubernii za pośrednictwem rządów gubernialnych, zawiadują osobiście czynnościami dotychczasowego zarządu wojenno-policyjnego w tych tylko powiatach poruczonych im gubernii, które nie będą oddane pod

władzę gubernatorów czasowych, i które zostaną oznaczone porządkiem wskazanym w artykule 12.

Gubernatorowie cywilni: Augustowski i Płocki jednoczą w swoich osobach władzę administracyjno-gospodarczą i wojenno-policyjną w całym obrębie tych gubernii.

Art. 14. W każdej z istniejących pięciu gubernii Królestwa Polskiego ustanawia się urząd wice-gubernatora.

Wice-gubernatorowie przeznaczeni będą do pomocy gubernatorom cywilnym, i w skutek tego zasiadają stale na ogólnych posiedzeniach rządów gubernialnych, prezydując na takowych, w razie nieobecności gubernatorów, i wykonywać będą w ogólności w zarządzie administracyjno-gospodarczym gubernii (z wyjątkiem interesów policyjnych) to wszystko, do czego ich upoważnią gubernatorowie cywilni, których w ogóle zastępować będą w przypadkach choroby lub nieobecności.

(Dokończenie nastąpi.)

Kronika.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym.) Lichwa. Schulim Schorr, machlerz ze Lwowa, 39 l., ojciec 4 dzieci, izraelita, już karany za lichwę, skazany został dnia 19go b. m. znowu za lichwę na karę pieniężną w kwocie 45 złr. lub 10 dni aresztu (prezyd. radca sądu kraj. pan Ortyński, oskarzyciel zast. prok. pań. p. Lidl, obrońca p. adwokat kraj. Dr. Natkis).

Kradzież. Jonasz Leuten v. Lester, woźnica z Hołojowa, 26 l., ojciec 1 dziecka, już karany za kradzież koni, stał przed sądem dnia 19. b. m. W listopadzie 1865 skradziono w Korezynie z pastwiska 3 konie, z których jeden nazajutrz powrócił sam do domu, a 2 znalezione zostały przez patrol żandarmeryi pod Kryształynopolem w polu. W pobliżu ukrywał się Lester, przy którym znaleziono uździeniec i 3 klucze od pęt, które konie miały na nogach, i tenże pomimo oporu i ucieczki został ujęty i okuty. Lester, który uporeczywie wypiera się, jakoby kradzież popełnił, skazany został na 15 miesięcy cięż. więzienia (prok. proponowała 18 miesięcy) i zapowiedział rekurs, utrzymując, że na tak wielką karę nie zasłużył. (Prezyd. radca sądu kraj. p. Kolasiński, oskarz. zastęp. prok. pań. p. Lidl, obrońca p. adw. kraj. Dr. Gottlieb).

(Kradzież.) W nocy z 19. na 20. b. m. we Lwowie złodziej włamał się do sklepiku w pobliżu rzeźni izraelickiej, a to przez okienko w drzwiach dobrze zamkniętych, które było tak wąskie, że trudno pojąć, jakim sposobem człowiek mógł się przez nie przecisnąć. Rozbiwszy szufladę, złodziej skradł znajdującą się tam gotówiznę i umknął. Chociaż na nikogo nie padało podejrzenie, organom bezpieczeństwa udało się w kilka godzin potem przytrzymać znanego włóczęgę, który się tej kradzieży dopuścił i znaleziono przy nim część skradzionych pieniędzy.

(Nadesłane.)

Czysty dochód z dwóch balów w salach strzelnicy miejskiej 29. stycznia i 5. lutego b. r. na korzyść zakładów: ochronek małych dzieci i niemowląt, tudzież sierót dziewcząt św. Heleny, szczerem zajęciem się Jej Excelencyi JW. hr. Gołuchowskiej, protektorki tych zakładów urządzonych, przyniósł każdemu z tych zakładów po 355 złr. w. a.

Do pomnożenia tych dochodów przyczynili się znacznie:

Towarzystwo strzeleckie miejskie opuszczeniem z zwykłej ceny wynagrodzenia za użycie sal z przyborami, każdą razą po 50 złr., li tylko na cele dobroczynne, tudzież JW. Klapka, c. k. pułkownik pułku Arcyksięcia Józefa, udzielając pozwolenie bandzie muzycznej tegoż pułku grania na jednym z tych balów bezpłatnie.

Również znacznie zasiliło Towarzystwo kasynowe miejskie fundusz ochronek małych dzieci i niemowląt wspaniałomyślną ofiarą daru 50 złr. w. a. jako części dochodu czystego balu przezeń 10. lutego b. r. wyprawionego.

Dyrekcya ochronek małych dzieci i niemowląt poczuwając się do wdzięczności wyraża niniejszem Jej Excelencyi JW. hr. Gołuchowskiej za poniesione trudy, tudzież JW. c. k. pułkownikowi Klapka, równie jak i szanownemu Towarzystwu kasynowemu i strzeleckiemu w imieniu małych dzieci i niemowląt w ochronkach przytułek znajdujących najczulsze podziękowanie.

Lwów, dnia 18. lutego 1866 r.

Ostatnia pocztą.

Wiedeń, 21. lutego. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 14. lutego r. b. rozszerzyć najtąskawiej wydany najwyższem pismem odręcznem z 1. stycznia r. b. akt łaski dla bezprawnie nieobecnych poddanych lub wychodźców z Lombardo-weneckiego Królestwa także na bezprawnie nieobecnych poddanych lub wychodźców z Tyrolu i w tym celu udzielił prezydium namiestnictwa tyrolskiego, takie same pełnomocnictwa, jakie owem najwyższem pismem odręcznem nadane zostały namiestnikowi Królestwa Lombardo-weneckiego.

Peszt, 20. lutego. Jak donosi *Idók Tanuja*, mają przybywający tu dziś ministrowie odbyć dziś jeszcze z węgierskimi mężami stanu wstępną konferencyę, której przedmiotem ma być odpowiedź na adres kroacki. Dnia 22. b. m. będzie Najjaśn. Pan przyjmować oddawców tego adresu. Jutro i przez kilka dni następnych

